

K u n g d r e l s e

Om hwed, enligt allmän Lag och utfärdade särskilda författningar, bör wid Gästgäverierne i Gefleborgs Län iakttagas, i afseende på Häll och Reserv-Skjutsens utgörande m. m.

§. 1.

Wid ankomsten till Gästgäwaregård, bör Resande, som är okänd, uppå Gästgäwarens anmottan, genast upvisa sitt pass, och hwar och en, innan afresan, i Dagboken tydligt anteckna sitt namn, embete, tjenst eller yrke jemte orten, hvarifrån han ankommit och stället dit han årnar sig, samt det antal hästar, hwaraf han sig begagnar.

§. 2.

Färdas resande så, att Skjuthäst eller fordon derigenom förderfwas eller skadas, ware den Resande skyldig, att, där godwillig öfwerenskommelse ej sker, sådant ersätta efter den uppskattning, som bestämmes af 2:ne, utaf Gästgäwaren å nästa ombyte, tillkallade gode Män, i närvaro af närmaste Kronoberjent, hwilken, om hans närvaro å någondera sidan åskas, genast bör tillstådeskomma på bekostnad af den, som fordrat hans inställelse, och skriftligt bewis om förhållandet, till den Resandes säkerhet, afgifwa; och må Resan icke försättas, innan denna ersättning blifwit erlagd. Hastwa flere, än en Resande, åkt på det Åkdon, för hwilket Skjuthäst blifwit skadad, ware de, en för alla och alla för en, för ersättningens utgifwande ansvarige; och ege den misnöjde, att målet till wederbörlig Domstols undersökning och pröfning instämma. Skjer skada å häst eller fordon, utan den Resandes förwällande, ware han saklös.

§. 3.

På Åkdon med en Häst må ej läggas större tyngd, än ett Skeppund, den resandes egen jemväl under denna wigt beräknad, liksom å Wagn eller Släda med twänne Hästar dubbelt, och så widare, samt på en Ridhäst twänne Rispund, utom den ridande. Då förbud begagnas, utan någon dermed åtföljande person, behöfwer Skjutslegan derföre icke erläggas förr, än wid den Resandes egen ankomst, men, i annat fall, skall betalningen omwilkorligen utgifwas af den, som anmäler sig såsom förbud, hwilken, i likhet med annan Resande, bör med behörigt pass wara försedd.

§. 4.

På Åkdon, bespände med en Häst, hwarmed enspände så kallade Trillor jemväl böra fortsätta, må icke föras, utan en person, utom den ridande, som skall följa i föl.

wällande, under wägen hindras fortsätta resan med de hästar, han haft från Gästgäwaregård, ware närmaste Hemmans-innehafware, wid samma påsöjd, som för Skjutsförsummelse stadgas, skyldig att, på tillsägelse och emot skjutslega efter wägens längd, genast lemna biträde med nödigt antal hästar till nästa Gästgäwaregård.

§. 6.

Resande bör med saktmod och anständighet bemöta Gästgäwaren och hans Folk samt Skjutsbönder, hwilka, liksom den Resande sjelf, äro tagne i Kongl Maj:ts höga hägn och beskydd, och således å sinse sidor böra ifrån oförrätter fredas. Salar Resande härutinnan, genom ord

R u n g d r e l s e

Om hwar, enligt allmän Lag och utfärdade särskilda författningar, bör wid Gästgäverierne i Gessleborgs Län iakttagas, i afseende på Häll och Reserv-skjutens utgörande m. m.

§. 1.

Wid ankomsten till Gästgäwaregård, bör Resande, som är okänd, uppå Gästgäwarens anmädan, genast upvisa sitt pass, och hwar och en, innan afresa, i Dagboken tydligt anteckna sitt namn, embete, tjänst eller yrke jemte orten, hvarifrån han ankommit och stället dit han ämnar sig, samt det antal hästar, hvaraf han sig begagnar.

§. 2.

Färdas resande så, att skjutshäst eller fordon derigenom förderfwas eller skadas, ware den Resande skyldig, att, där godwillig öfwerenskommelse ej sker, sådant ersätta efter den uppskattning, som bestämmes af 2:ne, utaf Gästgäwaren å nästa ombyte, tillkallade gode Män, i närvaro af närmaste Kronoberjent, hwilken, om hans närvaro å någondera sidan äskas, genast bör tillstådeskomma på bekostnad af den, som fordrat hans inställelse, och skriftligt bewis om förhållandet, till den Resandes säkerhet, afgifwa; och må Resan icke försättas, innan denna ersättning blifwit erlagd. Hästa flere, än en Resande, åkt på det Åkdon, för hwilket Skjutshäst blifwit skadad, ware de, en för alla och alla för en, för ersättningens utgifwande ansvarige; och ege den misnöjde, att målet till wederbörlig Domstols undersökning och pröfning instämma. Skjer skada å häst eller Fordon, utan den Resandes förvällande, ware han saklös.

§. 3.

På Åkdon med en Häst må ej läggas större tyngd, än ett Skeppund, den resandes egen jemväl under denna wigt beräknad, likasom å Wagn eller Släda med twänne Hästar dubbelt, och så widare, samt på en Ridhäst twänne Rispund, utom d. n. ridande. Då förbud begagnas, utan någon dermed åtföljande person, behöfwer Skjutslegan derföre icke erläggas förr, än wid den Resandes egen ankomst, men, i annat fall, skall betalningen omwilkorligen utgifwas af den, som anmäler sig såsom förbud, hwilken, i likhet med annan Resande, bör med behörigt pass wara försedd.

§. 4.

På Åkdon, bespände med en Häst, hwarmed enspände så kallade Trillor jemväl böra fortstallas, må icke färdas mer, än en person, utom den skjutande, hwilken alltid skall hafwa plats på det Åkdon han skjutar, där den Resande honom anvisar, samt efter 2:ne hästar tre personer, utom skjutbonden. När trenne Resande tillsammans begagna twänne Enbers-Åkdon, hwilket ej må förmenas, eller då blott två eller tre Hästar nyttjas för en Wagn, ware Resande icke skyldig medföra flere än en skjutande; men är antalet af hästar för wagnen större må högst twänne medfölja. I afseende på skjutsen för Sångar och medföljande Sång-Bevaldiger är särskildt stadgad.

§. 5.

Resande, som, för elak eller backig wäg, nödgats att å en Gästgäwaregård taga flere hästar än han dit begagnat, är ej pliktig att, då anledningen upphört, sedermera begagna ett lika antal. Om Resande, genom oduglig eller istadig skjutshäst, eller annan tillfällighet, utan sitt eget förvällande, under wägen hindras fortsätta resan med de hästar, han haft från Gästgäwaregård, ware närmaste Hemmans-innehafware, wid samma påföljd, som för skjutsförsummelse stadgas, skyldig att, på tillsägelse och emot skjutslega efter wägens längd, genast lemna biträde med nödigt antal hästar till nästa Gästgäwaregård.

§. 6.

Resande bör med saktmod och anständighet bemöta Gästgäwaren och hans Folk samt Skjutsbönder, hwilka, likasom den Resande sjelf, äro tagne i Kongl Maj:ts höga hägn och beskydd, och således å ömse sidor böra ifrån oförrätter fredas. Selar Resande härutinnan, genom ord

eller gerning, ware Gästgifwaren pliktig, att förhållander med all tillgänglig bewisning anmäla hos Krono-Betjeningen i Orten, som det åligger att sådant genast, wid Tjenste-ansvar, i laga ordning beifra.

§. 7.

Skjuts erhålles från en till annan Gästgifwaregård, och Resande må icke, emot den Skjutsandes wilja, begagna des hästar förbi en Gästgifwaregård till en annan. Men om resan slutas innom tvåanne mil, ware den Skjutsande skyldig, om Resande det öfkar, att honom dit, emot wanlig Skjutslega, fortskaffa.

§. 8.

Nu kommer Resande till Gästgifwaregård, och finner ej genast hästar, äge då frihet, att sig genom beting med hwilken, som Skjutsa will, forthjelpa. Eljest må icke, öfwen med den Skjutsandes bifall, Skjutsas förbi Gästgifwaregård.

§. 9.

Då Resande i Städer eller på Landet möta wägsfarande, böra de wisa hwar till sin wänstra sida, på sätt 23 §. i 1734 års Gästgifweri-Ordning föreskrifwer.

§. 10.

Om wägar och broar, hwilken årstid som helst, icke äro i förswarligt stic, anmodas den Resande, att sådant i Dagboken anteckna, på det rättelse må kunna följa och den försumlige till ansvar befordras. Andra klagomål, till anförande hwaraf Resande kunna finna sig besogade, böra jemwäl i Dagboken införas.

§. 11.

Gästgifwaren, såsom hufvudman för Gästgifweriet och Skjutsningen, samt först ansvarig för derutinnan timande oordningar, bör alltid hafwa till hands Håll-Listan, samt å wäggen i Gästgifwarestugan anslagen, så wäl denna kungörelse, som en förteckning å Reserv-Hemmanen, innefattande deras afstånd från Gästgifwaregården och antalet af de hästar, hwarmed Skjutsningen bör bestridas, öfwen som den för Gästgifwaregården sist utfärdade och gällande Tara. Han bör ofelbart bibehålla ordning och lugn wid Gästgifwaregården, icke tillåta obehöriga sammanköckningar af sådane persouer, som ej hafwa något att där uträtta, hwartill närmaste Krono-Betjent, på kallelse, genast meddelar nödig handräkning, och i allmänhet hafwa tillsyn öfwer de Skjutsandes nyfkerhet och ordentliga upförande.

§. 12.

Gästgifwaren bör ansvara för den resandes förplägning, härbergerande och fortskaffande, samt sielf och genom sitt husfolk, honom med höflighet och beredwillighet bemöta. Han hälle alltid farbar, förswarlig wäg upp till Gästgifwaregården, stuga och gästrum städade och snögge, samt ware försedd med erforderlig förtäring, goda singlar och singelåder, jemte rent linne. Gårdsplanen skall, då så är nödigt, med grus och sand fyllas, så att resande icke må af orentlighet beswäras; skolande Krono-Betjeningen i fall icke denna skyldighet, genast efter skjedd påminnelse, fullgöras, wara förbunden, att grusningen, på Gästgifwarens bekostnad, för lega verkställa. Om wintertiden skall årminstone ett gästrum alltid wara uppeldadt. Gästgifwaren hälle likaledes tillhanda foder, stall och wagnslider för hästar och åfdon, emot den betalning, som den uprättade Gästgifwaretaran föreskrifwer.

§. 13.

De uplysningar, resande af Gästgifware eller Hållkarl påfordrar, angående de Skjutsandes namn och hemwist, det i tour warande Reserv-hemmanet, sådane omständigheter, som i någon måtto angå Skjutsning, underhållande af broar och wägar, inträffade eller befundne oordningar under resan eller wid Gästgifweriet, och mera dylikt, böra af dem alltid meddelas.

§. 14.

Förbud, som ankomma med Förbuds-Sedlar eller behörigen inrättad Förbuds-Lista, utan att någon person är följaktig, böra med skyndsamhet fortskaffas, wid ansvar för Gästgifware om onö-